

Luleå – en del av den amerikanska södern

Svenska Dagbladet den 30 maj 2016

Måndagen den 9 maj invigde Luleå kommun sitt kontor i staden Austin i den amerikanska delstaten Texas. Det reser en rad frågor, men den mest uppenbara torde vara: Varför?

Den diskussion som förts i massmedier har emellertid främst rört frågan om hur det skett. Konsulttjänster har utan regelmässig upphandling köpts från PR-byrån Prime, där kommunalrådet Niklas Nordström tidigare arbetat. En tjänsteman på Luleå kommuns tillväxtkontor har förklarat för Radio P4 Norrbotten att de bröt mot reglerna för att det var bråttom att knyta kontakter i Austin.

Mystiken tättnar. Många lär finna det underligt nog att en svensk kommun alls behöver inrätta ett kontor i en amerikansk stad. Nu visar det sig att skälet dessutom var så pockande att det inte fanns tid för den sedvanliga konkurrensutsatta upphandlingen. Varför så bråttom?

På Luleå kommuns webbsida finns åtminstone någon form av svar. Där förklarar Niklas Nordström att samarbetet ska ge "forskare, musiker och entreprenörer" möjlighet att "göra samarbeten och affärer med Austin som partner". Dessutom ska företagare komma till Luleås Austinkontor "för att nätverka och göra affärer".

Motiven som anges är så genomskinliga att invändningarna blir tramsigt uppenbara. Eftersom Sverige är ett tämligen fritt och öppet land står det var och en fritt att "göra samarbeten och affärer" med inte bara med Austin, utan med vem som helst i större delen av världen. I de fall hinder för samarbete och handel finns, är det mycket sällan avsaknaden av kommunala kontorsfilialer som är problemet.

När det gäller nätverkandet kan noteras att Austin, i likhet med de flesta andra städer i världen, inte har någon påtaglig brist på platser att nätverka och göra affärer på. Skulle en dylik brist likväl finnas, är det fortfarande oklart varför det faller på Luleå kommuns lott att åtgärda den.

Den som tycker att det verkar onödigt att elda upp sig över att Luleå valt bygga ut den kommunala administrationen i den amerikanska södern, bör betänka att Sverige har 290 kommuner. Idéer sprider sig. Om Luleås makthavare tycker att ett Austinkontor är en bra idé, hur går diskussionen i Umeå just nu? Vad hindrar Helsingborg, Grums eller Gnesta från att hoppa på tåget? Om det funkar gäller det att vara med. Funkar det inte är man i gott sällskap, och skattebetalarna tar notan.

Nästa steg i resonemanget är lika logiskt som förskräckande. Om ett kontor i Austin är motiverat, varför stanna där? Ska Luleås företagare lämnas vind för våg av sin kommun i Europas finansiella centrum London, i Indiens IT-huvudstad Bangalore eller för den delen i Bogotas myller av gatuförsäljare? Det här kan bli hur stort (och dyrt) som helst.

Andreas Bergh